

ΤΜΗΜΑ Β΄

Προγραμμάτων Σπουδών και Εκπαιδευτικού Υλικού

Επιστημονική Μονάδα Φυσικών Επιστημών, Τεχνολογίας, Μαθηματικών και Τεχνών
(STEM/STEAM)

Επιστημονική Μονάδα Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

ΤΜΗΜΑ Α΄

Εκπαιδευτικής Καινοτομίας και Ενταξιακής Εκπαίδευσης

Επιστημονική Μονάδα Εκπαίδευσης για τον ενεργό πολίτη και την αειφορία

Πληροφορίες: Πολυξένη Μπίλλα, Παναγιώτης Πήλιουρας, Κωνσταντίνος Ζέρβας,
Δημήτρης Ζυμπίδης, Νικόλαος Χριστοδούλου

e-mail: mpilla@iep.edu.gr, ppiliouras@iep.edu.gr, k.zervas@iep.edu.gr,
dzimpidis@iep.edu.gr, nchristodoulou@iep.edu.gr

Τηλ: 213 1335 351, 301, 359, 302, 405

Θέμα: Απάντηση στη με αριθ. πρωτ. 1832/07-05-2025 Αναφορά του βουλευτή του πολιτικού κόμματος «ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ» κ. Στέφανου Παραστατίδη προς την κ. Υπουργό Παιδείας Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, με θέμα: «Ενίσχυση της γεωγραφικής εκπαίδευσης»

Σχετ.: Το διαβιβαστικό ηλεκτρονικό μήνυμα του Γραφείου Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, της Υπηρεσίας Συντονισμού του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. που αφορά στη με αριθ. πρωτ. 1832/07-05-2025 Αναφορά, η οποία κατατέθηκε στη Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου της Βουλής των Ελλήνων

Λέξεις – Κλειδιά: Κοινοβουλευτικός έλεγχος, Ένωση Γεωγράφων, Γεωγραφική Παιδεία

Βάσει εισήγησης των κ.κ. Άννας-Αικατερίνης Λυκούρη, Συμβούλου Α΄ του ΙΕΠ, Ευαγγελίας Χρυσοβέργη και Νικόλαου Χριστοδούλου, Συμβούλων Β΄ του ΙΕΠ, σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού και βάσει των αρμοδιοτήτων του ΙΕΠ, σας ενημερώνουμε για τα εξής:

Α. Περιγραφή

Με το ανωτέρω σχετικό διαβιβάστηκε στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής η με αριθ. πρωτ. 1832/07-05-2025 Αναφορά που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τον βουλευτή του κόμματος «ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ» κ. Στέφανο Παραστατίδη με θέμα «Ενίσχυση της γεωγραφικής εκπαίδευσης». Ο Βουλευτής, στην Αναφορά του, επικαλείται δελτίο τύπου της Ένωσης Γεωγράφων Ελλάδας, σε συνέχεια άρθρου με τίτλο «Το τέλος της Γεωγραφίας: διακοσμητική η υδρόγειος». Στο εν λόγω δελτίο, η Ένωση «εκθέτει την ανησυχία της σχετικά με την περιθωριοποίηση της επιστήμης τους και τον αντίκτυπο αυτής αλλά και τη διαχρονική υποβάθμιση της γεωγραφικής γνώσης στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας». Ακολούθως, ο Βουλευτής απευθύνει προς την κ. Υπουργό το εξής αίτημα: «Κατόπιν των ανωτέρω παρακαλώ ενημερώστε μας για τις σχετικές προθέσεις και τις ενέργειές σας αναφορικά με το ζήτημα και σε συνέχεια των αλληπάλληλων εκκλήσεων που έχουν απευθύνει στο Υπουργείο Παιδείας για την ενίσχυση της γεωγραφικής εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες.»

Στην Αναφορά επισυνάπτεται το προαναφερθέν δελτίο τύπου που περιέχει την παρέμβαση-τοποθέτηση της Ένωσης Γεωγράφων Ελλάδας, στο από 17-03-2025 δημοσίευμα του ιστότοπου *protagon.gr* με τίτλο «Το τέλος της Γεωγραφίας: διακοσμητική η υδρόγειος». Στην τοποθέτησή της, η Ένωση Γεωγράφων Ελλάδας εκφράζει την έντονη ανησυχία της για την περιθωριοποίηση της επιστήμης της Γεωγραφίας και τις συνέπειες αυτής της εξέλιξης.

Στο κείμενο επισημαίνεται η συμβολή της επιστήμης της Γεωγραφίας στη «βέλτιστη διαχείριση κρίσιμων ζητημάτων που αφορούν τους φυσικούς και πολιτισμικούς πόρους, τις φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές, την κλιματική αλλαγή, την αστικοποίηση, την ανάπτυξη της υπαίθρου, τη χωροταξία, τη γεωπολιτική, τη μετανάστευση, την παραγωγή, τη μεταποίηση, τον τουρισμό, την ενέργεια, τη βιώσιμη κατανάλωση, κ.α.» καθώς, όπως επισημαίνεται, η «Γεωγραφία, ως επιστήμη του χώρου και του χρόνου που συνδέει το φυσικό με το ανθρωπογενές περιβάλλον, αποτελώντας τόσο φυσική όσο και κοινωνική επιστήμη, είναι ζωτικής σημασίας για την καλλιέργεια κριτικής χωρικής σκέψης, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει στη διαμόρφωση πολιτών με καλύτερη επίγνωση των προ(σ)κλήσεων που αντιμετωπίζει ο πλανήτης μας». Στη συνέχεια του δελτίου τύπου αναφέρεται ότι «στην Ελλάδα το μάθημα της Γεωγραφίας σταδιακά παραγκωνίζεται όλο και περισσότερο από τα σχολικά προγράμματα σπουδών», καθώς θεωρείται «δευτερεύον μάθημα». Ως απόρροια της παραπάνω αντιμετώπισης, επισημαίνονται τα ακόλουθα ζητήματα:

- «στο Δημοτικό, το ενδιαφέρον των δασκάλων εστιάζει περισσότερο στην κάλυψη της ύλης μαθημάτων που θεωρούνται η “κορωνίδα” της εκπαίδευσης, στα οποία ποτέ δεν συμπεριλαμβάνεται η Γεωγραφία,
- στο Γυμνάσιο διδάσκεται (με Β' και Γ' αναθέσεις) κυρίως από μη Γεωεπιστήμονες και από ελάχιστους Γεωγράφους, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την ποιότητα διδασκαλίας ενός μαθήματος που εντάσσεται μεν στις “φυσικές επιστήμες” αλλά, επί της ουσίας, αφορά τόσο τις φυσικές όσο και τις κοινωνικές επιστήμες,
- διδάσκεται μόνο μια ώρα την εβδομάδα στην Α' Γυμνασίου και δύο ώρες την εβδομάδα στη Β' Γυμνασίου και έκτοτε σταματάει εντελώς η διδασκαλία της (μαζί της σταματάει και η όποια περιβαλλοντική εκπαίδευση),
- οι Γεωγράφοι έχουν ελάχιστη έως καθόλου πρόσβαση στη διδασκαλία μαθημάτων που σχετίζονται με τον χώρο και το περιβάλλον σε Σχολές Ανωτέρας Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΑΕΚ, πρώην ΙΕΚ).»

Ενδεικτικά αποτελέσματα της υποβάθμισης του μαθήματος της Γεωγραφίας στη χώρα μας, σύμφωνα με την Ένωση Γεωγράφων Ελλάδας, είναι τα παρακάτω:

- οι Γεωγράφοι δεν έχουν δικό τους ΠΕ (όπως οι φυσικοί, οι χημικοί, οι βιολόγοι, οι μαθηματικοί, οι φιλόλογοι, κ.α.), αλλά εντάσσονται στο ΠΕ Γεωλόγων ως “Γεωλόγοι” (ενώ οι μαθητές, αλλά και αρκετοί εκπαιδευτικοί, δεν γνωρίζουν τη διάκριση των δύο επιστημών, της Γεωγραφίας και της Γεωλογίας),
- το μάθημα του Γυμνασίου παρόλο που αφορά, στο συντριπτικά μεγαλύτερό του μέρος, την επιστήμη της Γεωγραφίας, ονομάζεται “Γεωλογία-Γεωγραφία”, γεγονός που αποτελεί σοβαρό επιστημονικό λάθος της Πολιτείας, το οποίο – παραδόξως – συνεχίζει να μη διορθώνεται,
- στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ), όπου χαράσσονται οι πολιτικές για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη, δεν υπάρχει κανένας σύμβουλος Γεωγράφος.

Στη συνέχεια επισημαίνεται η απουσία επιστημόνων Γεωγράφων «από τα οργανογράμματα των υπηρεσιών της Κεντρικής Διοίκησης αλλά και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ενώ θα μπορούσαν να συνεισφέρουν τα μέγιστα σε Διευθύνσεις Περιβάλλοντος, Προγραμματισμού, Ανάπτυξης, Πολιτικής Προστασίας, Στρατηγικού Σχεδιασμού, κ.ο.κ., αξιοποιώντας γνώσεις που συνδυάζουν το φυσικό με το ανθρωπογενές περιβάλλον και χρησιμοποιώντας εργαλεία όπως η τηλεπισκόπηση, η χαρτογραφία, η χωρική στατιστική και πλείστες εφαρμογές γεωπληροφορικής.»

Ακολουθώντας, διατυπώνεται η άποψη ότι «Όλη αυτή η υποβάθμιση έχει σοβαρές επιπτώσεις, καθώς οι νέες γενιές μεγαλώνουν χωρίς ουσιαστική γνώση του χώρου στον οποίο δρουν και κατοικούν, καθώς και των τοπικών, περιφερειακών, εθνικών και διεθνών εξελίξεων που τον επηρεάζουν και τον (συν)διαμορφώνουν. Το γεγονός αυτό έχει επίδραση και στην κριτική τους σκέψη και καθιστά τις νέες αυτές γενεές πιο ευάλωτες στην κατανάλωση απλουστευμένων αφηγήσεων και μονοδιάστατων ερμηνειών της πραγματικότητας. Η Γεωγραφία δεν μπορεί, πλέον, να αντιμετωπίζεται ως μια απλή παράθεση τοποθεσιών και χαρτών, αλλά πρέπει να αποτελέσει εργαλείο κατανόησης του κόσμου μας.»

Επισημαίνεται δε στο εν λόγω δελτίο τύπου ότι η Ένωση Γεωγράφων Ελλάδας, με συνέπεια και διαχρονικά, έχει απευθύνει εκκλήσεις προς το Υπουργείο Παιδείας για την ενίσχυση της γεωγραφικής εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες, μέσω της αξιοποίησης καταρτισμένων επιστημόνων Γεωγράφων και της εφαρμογής σύγχρονων διδακτικών μεθόδων. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν υποβληθεί αιτήματα που αφορούν την αύξηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος, την ενίσχυση του ρόλου των Γεωγράφων στη διδασκαλία, την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού υλικού, καθώς και την εισαγωγή μαθημάτων με σύγχρονο, χωρικό και περιβαλλοντικό προσανατολισμό. Παράλληλα, προτείνεται η συμπερίληψη Γεωγράφων σε μαθήματα ειδικοτήτων των ΣΑΕΚ και άλλων σχολών καθώς και η ένταξή τους σε υπηρεσίες του δημοσίου τομέα, σε επίπεδο Κεντρικής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Τέλος, στην παρέμβαση διατυπώνεται η προσδοκία ότι τόσο το δημοσίευμα όσο και η σχετική τοποθέτηση της Ένωσης θα αποτελέσουν αφορμή για την έναρξη ενός ουσιαστικού δημόσιου διαλόγου αναφορικά με τη σημασία της Γεωγραφίας στην εκπαίδευση και την κοινωνία.

B. Απάντηση

1) Σε σχέση με τα ζητήματα που τίθενται μέσω της Αναφοράς και του συνοδευτικού δελτίου Τύπου, στα οποία η Ένωση Γεωγράφων Ελλάδας εκθέτει την ανησυχία της σχετικά με «την περιθωριοποίηση της επιστήμης τους και τον αντίκτυπο αυτής αλλά και τη διαχρονική υποβάθμιση της γεωγραφικής γνώσης στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας», επισημαίνει «τη διαχρονική υποβάθμιση της γεωγραφικής γνώσης στο εκπαιδευτικό σύστημα, διεθνώς, αλλά και με παραπομπές στην ελληνική πραγματικότητα» και υποστηρίζει ότι «Στην Ελλάδα το μάθημα της Γεωγραφίας σταδιακά παραγκωνίζεται όλο και περισσότερο από τα σχολικά προγράμματα σπουδών. Η Γεωγραφία θεωρείται "δευτερεύον μάθημα", επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

- Στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, η διδασκαλία της Γεωγραφίας θεμελιώνεται σε ένα συνεκτικό παιδαγωγικό, διαθεματικό επιστημονικό πλαίσιο, το οποίο συνδυάζει τη γεωγραφική γνώση με τις απαιτήσεις της διεπιστημονικής, διερευνητικής και βιωματικής προσέγγισης. Αναλυτικότερα: Στην Προσχολική εκπαίδευση, σύμφωνα με το νέο και ισχύον ΠΣ (ΦΕΚ 687/τ. Β/10-02-2023), στο Γ' Θεματικό Πεδίο: Παιδί και Θετικές Επιστήμες [Γ.2 Φυσικές Επιστήμες] στο πλαίσιο του επιστημονικού γραμματισμού, διαρθρώνεται η υποενότητα γ): Γη-Πλανητικό Σύστημα και Διάστημα, η οποία στοχεύει: i] στο να αντιλαμβάνονται τα παιδιά τη θέση και την υπόσταση της Γης, ως μέρος του πλανητικού μας συστήματος, ii] στο να αντιλαμβάνονται τη θέση και την κίνηση της Γης στο πλανητικό μας σύστημα και να κάνουν τις απαραίτητες συνδέσεις με την εναλλαγή μέρας-νύχτας και την εναλλαγή εποχών, iii] στο να διακρίνουν τα καιρικά φαινόμενα και να αντιλαμβάνονται την επίδρασή τους στους οργανισμούς. Ενδεικτικά αναφέρονται: α) στον γνωστικό άξονα: να αναγνωρίζουν το σχήμα και την κίνηση της Γης και των άλλων πλανητών του πλανητικού μας συστήματος, να αντιλαμβάνονται την υπόσταση του πλανητικού συστήματος ως μέρος του

γαλαξία στο διάστημα, να γνωρίζουν τη μορφολογία της Γης, να αντιλαμβάνονται τη σύνδεση της θέσης και της κίνησης της Γης στο πλανητικό σύστημα με τη μέτρηση του χρόνου, να αναγνωρίζουν χάρτες που παρουσιάζουν τον καιρό της περιοχής τους και άλλων περιοχών, β) στον τομέα των δεξιοτήτων: να καταγράφουν ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στη Γη και στους άλλους πλανήτες του πλανητικού μας συστήματος και να αιτιολογούν την ύπαρξη ζωής στη Γη, να αναπαριστούν με διάφορους τρόπους τη μορφολογία της Γης και να συγκρίνουν μεταξύ διαφορετικών ιστορικών περιόδων, να καταγράφουν τα οφέλη και τους κινδύνους της ηλιακής ακτινοβολίας, να διατυπώνουν υποθέσεις για την ύπαρξη του διαστήματος – σύμπαντος, να συσχετίζουν την κίνηση της Γης γύρω από τον εαυτό της με την εναλλαγή μέρας -νύχτας και την κίνησή της γύρω από τον Ήλιο με την εναλλαγή των εποχών και γ) στον τομέα των στάσεων: να συνειδητοποιούν τη σημασία της λειτουργίας του πλανητικού συστήματος και τον τρόπο που επηρεάζει τη ζωή στη Γη, να εκτιμούν την ευεργετική συμβολή του Ήλιου στη ζωή των ανθρώπων και να αναπτύσσουν κατάλληλες συμπεριφορές για να προλάβουν κινδύνους, να εκτιμούν τη μοναδικότητα της Γης και να συνειδητοποιούν την ανάγκη προστασίας του πλανήτη μας, να συνειδητοποιούν τη σημασία της κίνησης της Γης στο πλανητικό σύστημα, για τη ζωή και την ανθρώπινη δραστηριότητα.

Για το Δημοτικό σχολείο, σύμφωνα με το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (ΦΕΚ 304/τ. Β΄/13/3/2003) και τα νέα προγράμματα σπουδών (ΦΕΚ 2259/τ. Β΄/06-04-2023), η γεωγραφική διάσταση καλύπτεται σταδιακά, από τις πρώτες τάξεις του Δημοτικού έως την Ε΄ και ΣΤ΄ τάξη, όπου η Γεωγραφία αποκτά αυτοτελή υπόσταση.

Στις Α΄ έως Δ΄ τάξεις, η γεωγραφική γνώση ενσωματώνεται στο μάθημα της Μελέτης του Περιβάλλοντος. Το νέο Πρόγραμμα Σπουδών προσεγγίζει τη Γεωγραφία με όρους γεωχωρικής συνείδησης και περιβαλλοντικού γραμματισμού, και όχι απλώς ως παράθεση πληροφοριών για φυσικά ή πολιτισμικά στοιχεία. Οι μαθητές/τριες μαθαίνουν να παρατηρούν, να συγκρίνουν, να εντοπίζουν σχέσεις αιτίου-αποτελέσματος και να αντιλαμβάνονται την έννοια του τόπου, της περιοχής και της γεωγραφικής θέσης.

Ειδικότερα, η Ενότητα 1 του βιβλίου Μελέτης Περιβάλλοντος της Δ΄ Δημοτικού, με τίτλο «Ελλάδα – Η χώρα μας (Τόπος)», συνιστά μια δομημένη εισαγωγή σε βασικές γεωγραφικές έννοιες, εστιάζοντας στην καλλιέργεια γεωχωρικού γραμματισμού. Μέσα από την προοδευτική μελέτη των γεωγραφικών διαμερισμάτων, του πολιτικού και φυσικού χάρτη, των χαρακτηριστικών του τόπου και της πολιτισμικής του ταυτότητας, οι μαθητές/τριες οδηγούνται στη συγκρότηση μιας εννοιολογικά πλούσιας και χωρικά τεκμηριωμένης αντίληψης του γεωγραφικού χώρου.

Από την Ε΄ τάξη και έπειτα, η Γεωγραφία καθίσταται αυτόνομο διδακτικό αντικείμενο, με σαφές θεωρητικό και ερευνητικό υπόβαθρο. Σύμφωνα με το νέο Πρόγραμμα Σπουδών Γεωγραφίας, το γνωστικό περιεχόμενο εκτείνεται από την τοπική κλίμακα ανάλυσης έως την παγκόσμια, και οργανώνεται σε θεματικές ενότητες που επιτρέπουν τη σπειροειδή εμβάθυνση.

Το βιβλίο της Ε΄ Δημοτικού (*Μαθαίνω για την Ελλάδα*) επικεντρώνεται στον γεωγραφικό, φυσικό και ανθρωπογενή χώρο της Ελλάδας, αξιοποιώντας χάρτες, φυσιογνωστικά χαρακτηριστικά, κλιματικά δεδομένα και ανθρώπινες δραστηριότητες με σκοπό να οικοδομήσει μια γερή βάση γεωχωρικής σκέψης και εθνικής γεωγραφικής ταυτότητας.

Το βιβλίο της ΣΤ΄ Δημοτικού (*Μαθαίνω για τη Γη*) διευρύνει το πεδίο αναφοράς στις ηπείρους και τον πλανήτη συνολικά. Εξετάζει το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, τις γεωφυσικές διεργασίες, τα πολιτισμικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά των ηπείρων, και τη σχέση ανθρώπου - περιβάλλοντος σε παγκόσμιο επίπεδο, προάγοντας την κριτική γεωγραφική σκέψη και την περιβαλλοντική συνείδηση με βάση τις αρχές της αειφορίας και της παγκόσμιας πολιτειότητας.

- Στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα ΦΕΚ 304/τ. Β'/13-3-2003 και 1196/τ. Β'/26-08-2003, συνεχίζεται η ίδια φιλοσοφία στην εξέταση των χαρακτηριστικών των τόπων και των περιβαλλόντων και της εξέλιξής τους στον χώρο και τον χρόνο. Η μεγαλύτερη ηλικία των μαθητών/τριών και η σταδιακή ανάπτυξη των ικανοτήτων τους επιτρέπουν την εμβάθυνση σε πιο σύνθετα γεωγραφικά και κοινωνικοοικονομικά θέματα με τρόπο που καλλιεργεί την κριτική τους σκέψη και τη χωρική αντίληψη. Με τη διδασκαλία του μαθήματος Γεωλογία – Γεωγραφία προωθείται η καλλιέργεια ενός ευρέος φάσματος δεξιοτήτων και στάσεων, που ενισχύουν τη βαθύτερη κατανόηση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος από τους/τις μαθητές/τριες. Ειδικότερα, επιδιώκεται οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να ερμηνεύουν πολύπλοκα φαινόμενα και διεργασίες τα οποία δεν είναι άμεσα παρατηρήσιμα και απαιτούν ικανότητα αφηρημένης σκέψης, αναλυτικής επεξεργασίας και σύνθεσης δεδομένων – όπως για παράδειγμα στη μελέτη των γεωλογικών φαινομένων. Παράλληλα, ενθαρρύνεται η εξοικείωση με βασικές αλλά στοχευμένες μεθόδους ανάλυσης γεωγραφικών και γεωλογικών δεδομένων, όπως η αξιοποίηση χαρτών, διαγραμμάτων, στατιστικών στοιχείων και η συνεργατική εκπόνηση σχεδίων εργασίας. Η ικανότητα αξιολόγησης των παρατηρήσεών τους, σε συνδυασμό με την εξαγωγή συμπερασμάτων που οδηγούν σε τεκμηριωμένες προτάσεις για την επίλυση συγκεκριμένων ζητημάτων, αποτελεί βασικό ζητούμενο της μαθησιακής διαδικασίας. Τέλος, το μάθημα συμβάλλει στην ανάπτυξη στάσεων και συμπεριφορών που προάγουν την υπεύθυνη και δημιουργική ένταξη των μαθητών στο φυσικό και κοινωνικό τους περιβάλλον. Συγκεκριμένα στην Α' τάξη προσεγγίζεται η Γεωγραφία ηπείρων μέσω τριών μεγάλων ενοτήτων, οι οποίες ενισχύουν την κατανόηση του γεωγραφικού χώρου με τρόπο κατάλληλο για τη γνωστική και αναπτυξιακή φάση των μαθητών/τριών του Γυμνασίου. Η πρώτη ενότητα αφορά τη χρήση χαρτών, με στόχο την καλλιέργεια δεξιοτήτων προσανατολισμού και εντοπισμού θέσεων μέσω συντεταγμένων. Η δεύτερη ενότητα εστιάζει στο φυσικό περιβάλλον και περιλαμβάνει γνώσεις Γεωλογίας, απαραίτητες για την κατανόηση των φυσικών χαρακτηριστικών του πλανήτη. Η τρίτη ενότητα συνδέει το φυσικό περιβάλλον με τις ανθρώπινες δραστηριότητες, εξετάζοντας με κατανοητό τρόπο πληθυσμιακά φαινόμενα, τη σχέση μεταξύ φυσικών και ανθρώπινων πόρων, καθώς και πτυχές του αστικού χώρου, όπως η δημιουργία και η οργάνωση των πόλεων, οι λειτουργίες τους και τα προβλήματα που ανακύπτουν. Στη Β' τάξη μελετώνται η Ευρώπη και η Ελλάδα, και η ύλη αναπτύσσεται σε τέσσερις διδακτικές ενότητες, καθώς καθίσταται ιδιαίτερα σημαντικό οι μαθητές/τριες να αναπτύξουν ουσιαστική γνώση του ανθρωπογεωγραφικού πλαισίου της ηπείρου που αποτελεί πλέον το ευρύτερο περιβάλλον στο οποίο ζουν. Η πρώτη ενότητα ξεκινά με την αξιοποίηση χαρτών για την ανάλυση της θέσης και των σχέσεων των τόπων, ενισχύοντας δεξιότητες προσανατολισμού. Στην επόμενη ενότητα εξετάζεται η γεωλογική εξέλιξη και το φυσικό περιβάλλον στην Ευρώπη. Η τρίτη ενότητα επικεντρώνεται στα πληθυσμιακά χαρακτηριστικά της Ευρώπης, τη γεωγραφική και πολιτική της διαίρεση, τις μεγάλες πόλεις, τις γλώσσες και τις θρησκείες, με συχνές αναφορές και παραδείγματα από την ελληνική πραγματικότητα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη γεωγραφική εγγύτητα και σημασία των Βαλκανίων. Τέλος, η ενότητα για τις οικονομικές δραστηριότητες εξετάζει τους παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη των παραγωγικών τομέων, όχι μέσω καταγραφής δεδομένων, αλλά μέσω ανάλυσης συσχετισμών και αιτιών.

2) Σχετικά με την εκτίμηση ότι: «Όλη αυτή η υποβάθμιση έχει σοβαρές επιπτώσεις, καθώς οι νέες γενιές μεγαλώνουν χωρίς ουσιαστική γνώση του χώρου στον οποίο δρουν και κατοικούν, καθώς και των τοπικών, περιφερειακών, εθνικών και διεθνών εξελίξεων που τον επηρεάζουν και τον (συν)διαμορφώνουν. Το γεγονός αυτό έχει επίδραση και στην κριτική τους σκέψη και καθιστά τις νέες

αυτές γενεές πιο ευάλωτες στην κατανάλωση απλουστευμένων αφηγήσεων και μονοδιάστατων ερμηνειών της πραγματικότητας», σημειώνουμε ότι, σύμφωνα με την εγκύκλιο 36085/ΓΔ4/01-04-2025 του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α., η προώθηση της Τοπικής Γεωγραφίας εντάσσεται στρατηγικά στο πλαίσιο της βιωματικής και διερευνητικής μάθησης, ενισχύοντας ουσιαστικά τον γεωγραφικό γραμματισμό των μαθητών/τριών από την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση έως και το Γυμνάσιο. Η εγκύκλιος προβλέπει την υποβολή και υλοποίηση δράσεων Τοπικής Γεωγραφίας, οι οποίες στηρίζονται σε αυθεντικές μαθησιακές εμπειρίες, καλλιεργούν την παρατήρηση, την ερμηνεία και την ενεργό εμπλοκή των μαθητών/τριών, και εντάσσονται λειτουργικά στους στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ. Ως εκ τούτου, η Γεωγραφία ενισχύεται όχι μόνο ως γνωστικό αντικείμενο, αλλά και ως παιδαγωγικό εργαλείο με κοινωνική και πολιτισμική προοπτική, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση πολιτών με περιβαλλοντική και χωρική συνείδηση, στενά συνδεδεμένων με την τοπική τους ταυτότητα.

- 3) Σε σχέση με την άποψη ότι «Η Γεωγραφία δεν μπορεί, πλέον, να αντιμετωπίζεται ως μια απλή παράθεση τοποθεσιών και χαρτών, αλλά πρέπει να αποτελέσει εργαλείο κατανόησης του κόσμου μας», επισημαίνουμε ότι αναφορικά με την Προσχολική, Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στο σύνολό τους το ΙΕΠ υλοποιεί το Έργο με τίτλο «Sub.1 Μετασχηματισμός των συμβατικών Προγραμμάτων Σπουδών και του εκπαιδευτικού περιεχομένου σε ανοιχτού κώδικα, διαδραστικά ψηφιακά περιβάλλοντα, προσπελάσιμα από όλους με ενσωματωμένη τεχνητή νοημοσύνη, πρόβλεψη για δυναμική αναβάθμιση και δυνατότητες για ανάπτυξη συνεργειών με κοινότητες εκπαιδευτικών/ Development of Digital Content in Schools». Στο πλαίσιο του Υποέργου 2 «Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο /Ανοιχτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι (OERs)» του ανωτέρω έργου προβλέπονται για όλα τα μαθήματα, συμπεριλαμβανομένων των μαθημάτων Μελέτης Περιβάλλοντος Δημοτικού, Γεωγραφίας Δημοτικού, Γεωλογίας – Γεωγραφίας Γυμνασίου και Περιβάλλοντος Αειφορίας (Πρωτοβάθμια, Γυμνάσιο):

- α) Δημιουργία Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Περιεχομένου (15.000 OERs/Ψηφιακά Μαθησιακά Αντικείμενα)
- β) Σχεδιασμός (συγγραφή) 4000 Ψηφιακών Εκπαιδευτικών Σεναρίων
- γ) Ανάπτυξη 4000 Ψηφιακών Μαθημάτων βάσει των 4000 Ψηφιακών Εκπαιδευτικών Σεναρίων

- 4) Σε ό,τι αφορά στη θέση ότι σταματά η όποια περιβαλλοντική εκπαίδευση με τη μη συνέχεια της διδασκαλίας της Γεωγραφίας στη Γ' Γυμνασίου και στο Λύκειο καθώς και με το αίτημα για ενδυνάμωση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, εισαγωγή νέων μαθημάτων που αφορούν σύγχρονα ζητήματα που έχουν έντονες χωρικές διαστάσεις (ενέργεια, τουρισμός, μετανάστευση, κλιματική αλλαγή, φυσικές καταστροφές, δημογραφικό, κλπ.) και σχετίζονται με βιώσιμη ανάπτυξη, αναφέρουμε τα εξής:

- Τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων, τα οποία εντάχθηκαν στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου, του Δημοτικού και του Γυμνασίου από το σχολικό έτος 2021-2022 (ΦΕΚ Β' 3567/04-08-2021), αποτελούν μια καινοτόμο διδακτική πρωτοβουλία που εστιάζει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων μέσω σύγχρονων μεθόδων μάθησης. Οι Θεματικές Ενότητες που τα συγκροτούν αντλούν περιεχόμενο από τους Παγκόσμιους Δείκτες της Αειφόρου Ανάπτυξης και ενσωματώνουν εκπαιδευτικά πεδία υψηλής κοινωνικής και περιβαλλοντικής σημασίας. Ενδεικτικά, η Ενότητα «Φροντίζω το περιβάλλον», με θεματικές όπως οι φυσικές καταστροφές, η πολιτική προστασία, η οικολογία και η φυσική κληρονομιά, συμβάλλει ενεργά στην καλλιέργεια του γεωγραφικού γραμματισμού. Σχετικό υποστηρικτικό υλικό διατίθεται μέσω του ψηφιακού αποθετηρίου του ΙΕΠ: <https://iep.edu.gr/el/psifiako-apothetirio/skill-labs>.
- Στο Πρόγραμμα Σπουδών «Περιβάλλον και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη» (ΦΕΚ 2820/06-06-2022) του Νηπιαγωγείου, των Α' - ΣΤ' τάξεων Δημοτικού και των Α', Β' και Γ' τάξεων Γυμνασίου,

που αποτελεί πολύτιμο εργαλείο/καταστατικό χάρτη των εκπαιδευτικών για την ευόδωση στόχων με προσανατολισμό την αειφόρο ανάπτυξη σε όλο το εύρος των μαθημάτων των ωρολογίων προγραμμάτων Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, περιλαμβάνονται Θεματικές Ενότητες όπως: Διαχείριση/ εξοικονόμηση φυσικών πόρων, Γεωποικιλότητα-Ποιότητα εδάφους και υπεδάφους (διάβρωση, ερημοποίηση, κ.ά.), Αειφόρος διαχείριση δασών, Κλιματική αλλαγή, Ανάπτυξη αστικών, αγροτικών και νησιωτικών περιοχών (υπερπληθυσμός, αστικοποίηση, κ.ά.), Φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές - Διαχείριση περιβαλλοντικών κρίσεων (δασικές πυρκαγιές, σεισμοί, ηφαίστεια, κ.ά.).

- Το ΙΕΠ, από το σχολικό έτος 2023-2024, πραγματοποιεί τη δράση «Τα σχολεία “υιοθετούν” χερσαία και παράκτια οικοσυστήματα της Ελλάδας», βασισμένη στην παιδαγωγική προσέγγιση «Εκπαίδευση βασισμένη στον τόπο» με την οποία αξιοποιείται η τοπική κοινότητα και το τοπικό περιβάλλον ως σημείο αναφοράς στη διδασκαλία εννοιών σε πολλά διδακτικά αντικείμενα του προγράμματος σπουδών, όπως: γλώσσα, μαθηματικά, κοινωνικές επιστήμες, φυσικές επιστήμες κ.ά.
(https://www.iep.edu.gr/services/land_coast_watchdog/index.php).
- Υλοποιούνται σχολικές δραστηριότητες (εγκύκλιος υπ. αριθ. 132714/Δ7/6-11-2024, με θέμα: «Σχεδιασμός και Υλοποίηση Προγραμμάτων Σχολικών Δραστηριοτήτων (Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικών Θεμάτων και Αγωγής Σταδιοδρομίας) για το σχολικό έτος 2024-2025». Τα Προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων (Π.Σ.Δ.) σχετίζονται με τα περιβαλλοντικά, κοινωνικά και πολιτιστικά ζητήματα, που απασχολούν ιδίως τις τοπικές κοινωνίες και χρειάζεται να επιλυθούν με γνώμονα τις αρχές της αειφορίας. Αντλούν το θεματικό περιεχόμενό τους κυρίως από τα ζητήματα αυτά και επιδιώκεται, στο μέτρο του δυνατού, να συνεισφέρουν στην επιτυχή αντιμετώπιση και ορθολογική διαχείριση των περιβαλλοντικών και άλλων προβλημάτων. Τα Π.Σ.Δ. υλοποιούνται στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση εντός ωρολογίου προγράμματος, σύμφωνα με το Π.Δ. 79/2017 (Α' 109) και στο πλαίσιο (α) της διδασκαλίας των γνωστικών αντικειμένων, (β) των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων, σύμφωνα με τους σκοπούς και τους στόχους του Προγράμματος Σπουδών, ώστε, μέσω της διαθεματικής και διεπιστημονικής προσέγγισης, να επεκτείνεται το περιεχόμενο των προτεινόμενων θεμάτων και να διερευνώνται όλες οι πτυχές του επιλεγμένου θέματος. Στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση για κάθε Π.Σ.Δ. ορίζεται εβδομαδιαίως ένα δίωρο, το οποίο αναγράφεται στο πρακτικό του Συλλόγου Διδασκόντων του σχολείου. Η υλοποίησή τους γίνεται εκτός ωρολογίου προγράμματος, με εξαίρεση τους/τις μαθητές/τριες των ΕΠΑ.Λ. που λαμβάνουν μέρος σε σχολικές δραστηριότητες, στο πλαίσιο της Ζώνης Δημιουργικών Δραστηριοτήτων στην Α' ΕΠΑ.Λ. και των Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης όπου μπορούν να υλοποιούνται Π.Σ.Δ. και εντός του ωρολογίου προγράμματος, αξιοποιώντας τη δυνατότητα διαθεματικής προσέγγισης σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα. Αναφορικά με τα Πρότυπα Επαγγελματικά Λύκεια (Π.ΕΠΑ.Λ.), στα οποία δεν περιλαμβάνεται η «Ζώνη Δημιουργικών Δραστηριοτήτων» στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα Σπουδών, σχετικές δραστηριότητες μπορούν να υλοποιούνται μέσω της σύστασης Ομίλων ή της διοργάνωσης άλλων πρωτοβουλιών που εστιάζουν σε επιμέρους γνωστικά πεδία, θεματικές ενότητες ή δημιουργικές κατευθύνσεις και οι οποίες πραγματοποιούνται εκτός του τυπικού προγράμματος, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 17 του ν. 4692/2020.
- Από τις 6 Δεκεμβρίου 2024 (146472/ΓΔ4/06-12-2024) υλοποιείται το Πρόγραμμα Σπουδών Δράσεις Ενεργού Πολίτη (ΦΕΚ 6048/Τεύχος Β' 2024) το οποίο διαρθρώνεται σε 17 θεματικές ενότητες, που αντιστοιχούν στους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) – Sustainable Development Goals (SDGs) και απευθύνεται σε μαθητές/τριες (4) ηλικιακών επιπέδων, Νηπιαγωγείο έως Γ' τάξη του Δημοτικού,

Δ' έως ΣΤ' τάξη του Δημοτικού, Γυμνάσιο και Λύκειο. Το Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΣ) «Δράσεις Ενεργού Πολίτη» προωθεί μια ολιστική προσέγγιση, καλλιεργώντας στους/στις μαθητές/τριες τη δυνατότητα να αντιμετωπίζουν σύνθετα κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά ζητήματα. Σκοπός του ΠΣ είναι να προετοιμάσει πολίτες με δεξιότητες κριτικής σκέψης, συνεργασίας και κοινωνικής υπευθυνότητας οι οποίοι συμβάλλουν ενεργά στη δημιουργία μιας βιώσιμης κοινωνίας βασισμένης στην αειφορία, την κοινωνική δικαιοσύνη και την περιβαλλοντική προστασία (<https://act.digitalschool.gov.gr/>).

- 5) Σχετικά με τα αιτήματα που έχει υποβάλει η Ένωση και τα οποία αφορούν στην αναβάθμιση της ποιότητας των βιβλίων Γεωγραφίας, επισημαίνεται ότι οι διαδικασίες συγγραφής νέων διδακτικών βιβλίων ορίστηκαν με την υπ' αριθ. πρωτ. 46978/ΓΔ4/25-04-2023 Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής στη διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης διδακτικών βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων (ΜΔΒ) και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων (ΨΒΔΒ), σύμφωνα με το άρθρο 84 του Ν. 4823/2021 (Α' 136). Σύμφωνα με την Πρόσκληση, δικαίωμα συμμετοχής έχουν: i) φυσικά πρόσωπα ή ενώσεις φυσικών προσώπων, συγγραφικές ομάδες, τα οποία διαθέτουν επιστημονική ή εκπαιδευτική εμπειρία συναφή με το γνωστικό αντικείμενο του υπό ένταξη διδακτικού βιβλίου και ii) νομικά πρόσωπα και λοιπές νομικές οντότητες ή κοινοπραξίες ή ενώσεις νομικών προσώπων ή οντοτήτων, τα οποία ασκούν δραστηριότητες σχετικές ή συναφείς με την εκπαίδευση ή με τη συγγραφή και έκδοση βιβλίων. Συνεπώς, η ανωτέρω Πρόσκληση ήταν ανοιχτή σε όλες τις οντότητες που διαθέτουν επιστημονική εμπειρία συναφή με το γνωστικό αντικείμενο της Γεωγραφίας, χωρίς αποκλεισμούς και περιορισμούς που θα καταστρατηγούσαν την έννοια του πολλαπλού βιβλίου. Κατά το χρονικό διάστημα σύνταξης της παρούσας εισήγησης, τα διδακτικά πακέτα που αφορούν τα γνωστικά αντικείμενα της Μελέτης Περιβάλλοντος και της Γεωγραφίας για το Δημοτικό Σχολείο, καθώς και της Γεωλογίας-Γεωγραφίας για τις Α' και Β' τάξεις του Γυμνασίου, βρίσκονται στο στάδιο της αξιολόγησης. Τα εγκεκριμένα πακέτα θα αναρτηθούν στο Μητρώο Διδακτικών βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων (ΨΒΔΒ), προκειμένου να βρίσκονται στη διάθεση των εκπαιδευτικών σε ψηφιακή μορφή με την έναρξη του σχολικού έτους 2025-2026.

Επιπρόσθετα, αξίζει να σημειωθεί ότι τα νέα εγχειρίδια της Μελέτης Περιβάλλοντος που προορίζονται για την Α' έως και την Δ' τάξη και της Γεωγραφίας, που προορίζονται για τις τάξεις Ε' και ΣΤ' του Δημοτικού σχολείου, καθώς και της Γεωλογίας-Γεωγραφίας για την Α' και Β' τάξη του Γυμνασίου, αποσκοπούν στην υιοθέτηση μιας σύγχρονης διδακτικής προσέγγισης που ξεπερνά τα όρια του παραδοσιακού εγκυκλοπαιδικού και πληροφοριακού χαρακτήρα. Στόχος είναι η ενίσχυση της διερευνητικής, ενεργητικής και βιωματικής μάθησης, με έμφαση στην καλλιέργεια της κριτικής σκέψης, του γεωγραφικού, γεωχωρικού και ψηφιακού γραμματισμού, στην ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθησίας και στην προετοιμασία ενεργών, κριτικά σκεπτόμενων πολιτών που μπορούν να κατανοούν, να ερμηνεύουν και να δρουν στο σύγχρονο, παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον. Η διδακτική προσέγγιση εμπλουτίζεται με την αξιοποίηση πολυτροπικών μέσων, όπως χάρτες, διαγράμματα, στατιστικά δεδομένα και ψηφιακούς πόρους, ενισχύοντας τη χωρική σκέψη και την ικανότητα σύνθεσης γεωγραφικών δεδομένων. Η Γεωγραφία, λοιπόν, σε αυτό το ανανεωμένο πλαίσιο, αναδεικνύεται ως ένα γνωστικό πεδίο ανοιχτό, δυναμικό και διεπιστημονικό

- 6) Όσον αφορά στη θέση ότι «το μάθημα του Γυμνασίου παρόλο που αφορά, στο συντριπτικά μεγαλύτερό του μέρος, την επιστήμη της Γεωγραφίας, ονομάζεται “Γεωλογία-Γεωγραφία”, γεγονός που αποτελεί σοβαρό επιστημονικό λάθος της Πολιτείας, το οποίο – παραδόξως – συνεχίζει να μη διορθώνεται» επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

- Η ονομασία του μαθήματος ως «Γεωλογία-Γεωγραφία» στο Γυμνάσιο δεν συνιστά επιστημονικό σφάλμα, αλλά εκπαιδευτική επιλογή που αντικατοπτρίζει τον διεπιστημονικό χαρακτήρα του μαθήματος, όπως αυτός έχει οριστεί στο επίσημο αναλυτικό πρόγραμμα. Η επιλογή αυτή αποσκοπεί στην ενιαία και ολιστική προσέγγιση φαινομένων του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος όπως αναφέρεται και στα Προγράμματα Σπουδών. Η ποσοτική αναφορά σε επιμέρους ενότητες ή ο αριθμός των σελίδων που αφιερώνονται στην κάθε επιστήμη δεν αποτελούν επαρκή επιστημονικά τεκμήρια για την ονομασία ενός μαθήματος ούτε αντανακλούν απαραίτητα τη βαρύτητα ή το εύρος των επιστημονικών πεδίων που καλύπτονται σε αυτό.
 - Τα φαινόμενα που μελετά η επιστήμη της Γεωλογίας (όπως δημιουργία οροσειρών και ωκεανών, σεισμοί, ηφαιστειότητα, κατολισθήσεις) προηγούνται χρονικά, αφού είναι αυτά που διαμορφώνουν το ανάγλυφο της Γης, καθορίζουν το κλίμα, την ύπαρξη ορυκτών πόρων και επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό την οικονομία και την ιστορική εξέλιξη ενός τόπου. Κατόπιν, η Γεωγραφία, ως επιστήμη, επιδιώκει να κατανοήσει πώς οι γεωλογικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές διεργασίες αλληλεπιδρούν και καθορίζουν την κατανομή πληθυσμών, δραστηριοτήτων και πόρων. Παράλληλα, υπογραμμίζεται η σημασία της γεωλογικής παιδείας, τόσο για την κατανόηση βασικών γεωλογικών φαινομένων όσο και για την ενημέρωση σχετικά με τους φυσικούς κινδύνους που απορρέουν από αυτά. Η πρόσφατη σεισμική δραστηριότητα στη θαλάσσια περιοχή μεταξύ Σαντορίνης και Αμοργού αναδεικνύει εκ νέου την ανάγκη οι μαθητές/τριες να διαθέτουν βασικές γνώσεις Γεωλογίας, ώστε να κατανοούν τα φαινόμενα αυτά, να προσεγγίζουν ορθολογικά τον σχετικό κίνδυνο και να είναι ενήμεροι για τα μέτρα προστασίας. Ο σημαντικός ρόλος της γεωλογικής παιδείας στην καλλιέργεια της αντίληψης για τη φυσική επικινδυνότητα και την προστασία του σχολικού πληθυσμού, αναδεικνύεται και από τη σύνταξη σχετικών ετήσιων εκθέσεων στα πλαίσια της σύστασης του Ο.Ο.Σ.Α. (21.07.2005) προς τα κράτη-μέλη, η οποία θέτει τις βασικές αρχές ενός αποτελεσματικού προγράμματος σχολικής αντισεισμικής προστασίας.
- 7) Σχετικά με την άποψη ότι «ενώ οι μαθητές, αλλά και αρκετοί εκπαιδευτικοί, δεν γνωρίζουν τη διάκριση των δύο επιστημών, της Γεωγραφίας και της Γεωλογίας» επισημαίνουμε ότι οι εκπαιδευτικοί των κλάδων, στους οποίους ανατίθεται η διδασκαλία του εν λόγω γνωστικού αντικειμένου, διαθέτουν την απαιτούμενη επιστημονική κατάρτιση προκειμένου να αποσαφηνίζουν στους/στις μαθητές/τριες τη διακριτή φύση των δύο επιστημών, καθώς και το αντικείμενο μελέτης και τις ερευνητικές προσεγγίσεις καθεμιάς εξ αυτών.
 - 8) Αναφορικά με τις εκτιμήσεις ότι: «στο Δημοτικό, το ενδιαφέρον των δασκάλων εστιάζει περισσότερο στην κάλυψη της ύλης μαθημάτων που θεωρούνται η “κορωνίδα” της εκπαίδευσης, στα οποία ποτέ δεν συμπεριλαμβάνεται η Γεωγραφία» και «στο Γυμνάσιο διδάσκεται (με Β και Γ αναθέσεις) κυρίως από μη Γεωεπιστήμονες και από ελάχιστους Γεωγράφους, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την ποιότητα διδασκαλίας ενός μαθήματος που εντάσσεται μεν στις “φυσικές επιστήμες” αλλά, επί της ουσίας, αφορά τόσο τις φυσικές όσο και τις κοινωνικές επιστήμες» δεν αναφέρονται στην κατατεθείσα Αναφορά επίσημες έρευνες που να τις τεκμηριώνουν. Επίσης, επισημαίνουμε ότι σύμφωνα με τα ΦΕΚ 4734/τ. Β’/14-08-2024 και 6200/τ. Β’/11-11-2024 το διδακτικό αντικείμενο της Γεωλογίας - Γεωγραφίας διδάσκεται με Α’ ανάθεση από εκπαιδευτικούς του κλάδου ΠΕ04.03 και ΠΕ04.05, με Β’ ανάθεση από εκπαιδευτικούς των κλάδων ΠΕ04 (01, 02, 04), και ΠΕ80 (μόνο πρώην ΠΕ15) και με Γ’ ανάθεση από εκπαιδευτικούς ΠΕ03, ΠΕ85 (με προτεραιότητα πρώην ΠΕ12.08), ΠΕ88.01
 - 9) Οι προτάσεις του ΙΕΠ σε θέματα τροποποίησης του ωρολογίου προγράμματος και των ωρών διδασκαλίας κάθε διδακτικού αντικειμένου ανά τάξη και εκπαιδευτική βαθμίδα, γίνονται ύστερα από αίτημα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Το ΙΕΠ στη διατύπωση των σχετικών προτάσεων, λαμβάνει υπόψη τις κατευθύνσεις της Πολιτικής Ηγεσίας που αφορούν στη χάραξη της

εκπαιδευτικής πολιτικής, και τα κριτήρια τόσο του χρονικού περιορισμού που θέτει η νομοθεσία για τη λειτουργία των ελληνικών σχολείων όσο και του παιδαγωγικά ενδεικνυόμενου γνωσιακού φόρτου των μαθητών και των μαθητριών.

- 10) Τα αιτήματα που αφορούν στην πρόσληψη Γεωγράφων σε υπηρεσίες της Κεντρικής Διοίκησης αλλά και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε Διευθύνσεις Περιβάλλοντος, Προγραμματισμού, Ανάπτυξης, Πολιτικής Προστασίας, Στρατηγικού Σχεδιασμού, κ.ο.κ., καθώς και σε Σχολές Ανωτέρας Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΑΕΚ, πρώην ΙΕΚ) δεν εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων του ΙΕΠ.

Επισυνάπτονται συνοδευτικά έγγραφα

Κωνσταντίνος Ζέρβας
Σύμβουλος Α΄ ΙΕΠ

Δημήτρης Ζυμπίδης
Σύμβουλος Α΄ ΙΕΠ

Νικόλαος Χριστοδούλου
Σύμβουλος Β΄ ΙΕΠ

Αναπληρωτής Συντονιστής
Επιστημονικής Μονάδας
Φυσικών Επιστημών, Τεχνολογίας,
Μαθηματικών και Τεχνών (STEAM)

Συντονιστής της Μονάδας
Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Συντονιστής της Μονάδας
Εκπαίδευσης για τον ενεργό πολίτη
και την αειφορία

Πολυξένη Μπίλλα
Σύμβουλος Α΄ ΙΕΠ

Παναγιώτης Πήλιουρας
Σύμβουλος Α΄ ΙΕΠ

Προϊσταμένη Τμήματος Β΄
Προγραμμάτων Σπουδών και Εκπαιδευτικού Υλικού

Προϊστάμενος Τμήματος Α΄
Εκπαιδευτικής Καινοτομίας και Ενταξιακής Εκπαίδευσης